

คู่มือ การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน วิทยาลัยชุมชน

สถาบันวิทยาลัยชุมชน
พ.ศ.2558

คำนำ

การประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมายถึง การพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามพันธกิจของสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญคือการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา และให้สถาบันการศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพเสนอต่อสภาสถาบันและหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อพิจารณาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบเกณฑ์มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน 9 องค์ประกอบ 18 ตัวบ่งชี้ ในการประชุมครั้งที่ 7/2556 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2556 และคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบเกณฑ์ดังกล่าว ในการประชุมครั้งที่ 3/2557 เมื่อวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2557 โดยเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกับบริบทของวิทยาลัยชุมชน และเกณฑ์มาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยให้บุคลากรทุกระดับของวิทยาลัยชุมชนมีความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อการกำกับติดตามและการประเมินผลคุณภาพการศึกษาได้

สถาบันวิทยาลัยชุมชน จึงได้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน ฉบับนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้วิทยาลัยชุมชนทุกแห่งใช้เป็นแนวทางในการกำกับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อการส่งเสริมให้วิทยาลัยชุมชนสามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบและกลไกของการประกันคุณภาพที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

สถาบันวิทยาลัยชุมชน

พฤศจิกายน 2558

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
บทนำ	1
ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน	2
1. แนวทางการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน	2
2. คำชี้แจงอื่นๆ ในการนำตัวบ่งชี้ไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน	5
3. นิยามศัพท์ที่ใช้ในตัวบ่งชี้	6
4. องค์ประกอบคุณภาพ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน	11
4.1 องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินการ	13
4.2 องค์ประกอบที่ 2 การจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา	14
4.3 องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา	21
4.4 องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย	23
4.5 องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน	24
4.6 องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	25
4.7 องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ	26
4.8 องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ	31
4.9 องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	32
5. การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน	33
6. การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	35
7. การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ	38
8. การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา	38
9. รายการอ้างอิง	43
10. ภาคผนวก	44
- ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	45
- คู่มือฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน	52
หลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน	

สารบัญตาราง

ตารางที่

	หน้า
1. องค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน และตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบ	34
2. มาตรฐานการอุดมศึกษา และตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน	37
3. มุมมองด้านบริหารจัดการที่สำคัญและตัวบ่งชี้ตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ	38
4. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน	42
5. ส.1 ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ	46
6. ส.2 ผลการประเมินตนเองตามองค์ประกอบคุณภาพ	47
7. ส.3 ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	47
8. ส.4 ผลการประเมินตนเองตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ	48
9. ป.1 ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	49
10. ป.2 ผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ	50
11. ป.3 ผลการประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	50
12. ป.4 ผลการประเมินตนเองตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ	51
13. แผนกำหนดการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน	56

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน

บทนำ

วิทยาลัยชุมชนเป็นการดำเนินงานภายใต้หลักการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ให้คนไทยได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต โดยมีกฎหมายที่รองรับการดำเนินงาน คือ กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญารูปแบบวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. 2546 การดำเนินงานตั้งแต่ปี 2545 ถึงปัจจุบัน มีวิทยาลัยชุมชนทั้งหมด 20 แห่ง กระจายอยู่ทั่วประเทศ ใน 20 จังหวัด สังกัดสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดำเนินการตามนโยบายรัฐ

การจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนต้องไม่นำไปเข้าสู่การศึกษากระแสหลัก ซึ่งเป็นความล้มเหลวในการจัดการอุดมศึกษาของประเทศที่เน้นการตอบสนองต่อค่านิยม ในเรื่องปริญญามากกว่าเน้นการนำความรู้และทักษะไปพัฒนาตน พัฒนางาน และพัฒนาสังคม เป็นการตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนพัฒนา และนโยบายที่สำคัญของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา รูปแบบวิทยาลัยชุมชนที่จำเป็นต้องขับเคลื่อนการดำเนินงานเชิงรุก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่เป็นความคาดหวังต่อวิทยาลัยชุมชน ได้แก่ จุดเน้นตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565) ที่กำหนดให้วิทยาลัยชุมชนมีจุดเน้นมุ่งสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การพัฒนาที่ยั่งยืน ดูแลแรงงานที่ออกจากภาคเกษตร การเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนา เติบโตศักยภาพบุคคลและนโยบายคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชนที่กำหนดให้วิทยาลัยชุมชนจัดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง และตรึงคนอยู่ในพื้นที่เพื่อผลักดันให้ไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ตอบสนองกลุ่มเป้าหมายหลักที่เป็นประชากรวัยแรงงาน (Non Age Group) และผู้ด้อยโอกาสการศึกษา โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้เรียนให้คิดเป็น ทำเป็น สร้างปัญญาและจัดการเรียนการสอน ฝึกอบรมในเรื่องที่ชุมชนต้องการ เสริมสร้างให้เกิดนวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสังคมด้วยการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างศักยภาพของคน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคน พัฒนาการศึกษา พัฒนาชุมชน

ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน

วิทยาลัยชุมชนมีภารกิจในการจัดหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการและบริบทของชุมชน กระบวนการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและการนำไปใช้ประโยชน์จริง รวมทั้งการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของรัฐและเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เน้นเครือข่ายความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ และมีระบบการบริหารจัดการที่ประชาชนมีส่วนร่วมสูง ทั้งด้านการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน การกำหนดหลักสูตร การร่วมเรียนร่วมสอน และร่วมใช้ผลผลิต โดยมีสภาวิทยาลัยชุมชนแต่ละจังหวัดที่มีองค์ประกอบจากภาคส่วนต่าง ๆ เป็นกรรมการ การดำเนินงานดังกล่าวเป็นรูปแบบใหม่ของการจัดการศึกษา ซึ่งได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ที่สนองประโยชน์ของประชาชนสูงสุด ดังนั้น วิทยาลัยชุมชนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจให้กับชุมชนและสังคมว่าได้จัดการศึกษาตามหลักการที่กำหนด และเพื่อเป็นข้อมูลต่อสาธารณชน

วิทยาลัยชุมชนได้พัฒนาเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในในระยะหนึ่งจากเดิมตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยชุมชน ประกอบด้วย 10 กระบวนการ 104 ตัวบ่งชี้ ต่อมาปรับปรุงเป็น 10 กระบวนการ 37 ตัวบ่งชี้ ซึ่งเมื่อนำไปใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในแล้วพบว่า ตัวบ่งชี้มีจำนวนมากเป็นภาระในการดำเนินงานของวิทยาลัยชุมชน อีกทั้งตัวบ่งชี้บางตัวไม่สอดคล้องกับบริบทของวิทยาลัยชุมชน ตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาวและการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยชุมชนให้ตรงกับบริบทของวิทยาลัยชุมชน ที่มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งให้กับชุมชน

1. แนวทางการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน

1.1 หลักการ

การพัฒนาตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยชุมชน มีหลักการสำคัญ 6 ประการคือ

1) ตัวบ่งชี้พัฒนาขึ้นภายในองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน ที่มีความครอบคลุมพันธกิจ 4 ประการของการอุดมศึกษาและพันธกิจของวิทยาลัยชุมชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

2) ตัวบ่งชี้ตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 - 2565) มาตรฐาน

การศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา กรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสอดคล้องไปในทิศทางเดียว
กับตัวบ่งชี้ การประกันคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) โดยมีหลักการสำคัญ คือ ไม่ให้เป็นภาระซ้ำซ้อนในการ
ปฏิบัติงานแก่สถานศึกษา

3) ตัวบ่งชี้ประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตหรือผลลัพธ์ โดยตัวบ่งชี้
ผลผลิตและผลลัพธ์จะมีทั้งที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพัฒนาขึ้น และตัวบ่งชี้
ที่ สมศ.ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งนี้ เพื่อความเชื่อมโยงและความเป็นเอกภาพ
ของระบบประกันคุณภาพอุดมศึกษาไทยและเพื่อรองรับการประเมินภายนอกของ สมศ.

4) ตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน
ซึ่งเป็นสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จัดฝึกอบรมสนองตอบ
ความต้องการของท้องถิ่นซึ่งบริหารจัดการโดยชุมชน เพื่อเตรียมกำลังคนที่มีความรู้ เข้าสู่
ภาคการผลิตจริงในชุมชน สถาบันสนับสนุนรองรับการเปลี่ยนอาชีพพื้นฐาน เช่น แรงงาน
ที่ออกจากภาคเกษตร เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต
อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน การยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน
ของชุมชน

5) ตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นจะประเมินตามบริบทของวิทยาลัยชุมชน ทั้งในด้านการ
จัดการเรียนการสอน การฝึกอบรมด้านวิชาการวิชาชีพ การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน
และการวิจัยที่เน้นชุมชนหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานหลักในการดำเนินงาน โดยการมี
ส่วนร่วมจากบุคคล สถาบัน หรือชุมชนภายนอก

6) จำนวนตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นเป็นเพียงจำนวนตัวบ่งชี้ขั้นต่ำ วิทยาลัยชุมชนสามารถ
เพิ่มเติมตัวบ่งชี้และเกณฑ์ได้ตามความเหมาะสมกับระดับการพัฒนาของแต่ละวิทยาลัยชุมชน

1.2 วิธีการพัฒนาตัวบ่งชี้

1.2.1 ศึกษากฎหมาย และเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่

1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

2) กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ. 2553

3) กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 - 2556)
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

4) มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2547 สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา

5) มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2549 สำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา

6) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
วิทยาลัยชุมชน ระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2545

7) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาลัยชุมชน ระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2545

8) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดการศึกษาตามหลักสูตร
ระยะสั้นสำหรับวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. 2545

9) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา
พ.ศ. 2549

10) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2548

11) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

12) มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกของวิทยาลัยชุมชน
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

13) นโยบายของคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน

1.2.2 วิเคราะห์และประมวลข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในข้อ 1.2.1
เพื่อนำมาพัฒนาตัวบ่งชี้ โดยจำแนกตามปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์
โดยใช้องค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน ที่ครอบคลุมพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา
และของวิทยาลัยชุมชนเป็นกรอบในการพัฒนาตัวบ่งชี้ เพื่อให้สามารถวัดคุณภาพตามมาตรฐาน
การอุดมศึกษา และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้ครบทุกมาตรฐาน

1.2.3 กำหนดตัวบ่งชี้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพและตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ
ดังนี้

1) ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพจะระบุเกณฑ์มาตรฐานเป็นข้อๆ กำหนดคะแนนการประเมินตัวบ่งชี้เป็น 5 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 การประเมินจะนับจำนวนข้อและระบุว่าผลการดำเนินงานได้กี่ข้อได้คะแนนเท่าใด กรณีที่ไม่ดำเนินการใดๆ หรือดำเนินการไม่ครบที่จะได้ 1 คะแนน ให้ถือว่าได้ 0 คะแนน

2) ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณอยู่ในรูปของร้อยละหรือค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนนระหว่าง 1 ถึง 5 โดยเป็นค่าต่อเนื่อง (มีจุดทศนิยม) สำหรับการแปลงผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ (ซึ่งอยู่ในรูปร้อยละหรือค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนน ทำโดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ โดยที่แต่ละตัวบ่งชี้จะกำหนดค่าร้อยละหรือค่าเฉลี่ยที่คิดเป็นคะแนน 5 ไว้ กรณีที่

ตัวอย่างการคำนวณ

กำหนดร้อยละ 100 เป็นคะแนน 5 ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ได้

ร้อยละ 75.51 ดังนั้นคะแนนที่ได้ = $(75.51/100) \times 5 = 3.78$

ข้อปฏิบัติเรื่องจุดทศนิยม

การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าคะแนนให้ใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่ง โดยการปัดทศนิยมตำแหน่งที่ 3 ตามหลักการปัดทศนิยม (ตั้งแต่เลข 5 เป็นต้นไปปัดขึ้น) เช่น

72.364 เป็น 72.36

3.975 เป็น 3.98

1.2.4 กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้เป็น 5 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 กรณีที่ไม่ได้ดำเนินการใดๆหรือดำเนินการไม่ครบที่จะได้ 1 คะแนนให้ได้ 0 คะแนน โดยมีความหมายของคะแนน ดังนี้

คะแนน 0.00 - 1.50	หมายถึง การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน
คะแนน 1.51 - 2.50	หมายถึง การดำเนินงานต้องปรับปรุง
คะแนน 2.51 - 3.50	หมายถึง การดำเนินงานระดับพอใช้
คะแนน 3.51 - 4.50	หมายถึง การดำเนินงานระดับดี
คะแนน 4.51 - 5.00	หมายถึง การดำเนินงานระดับดีมาก

2. คำชี้แจงอื่นๆ ในการนำตัวบ่งชี้ไปใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน

1) การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชนเป็นการประเมินระดับสถาบัน แต่ละวิทยาลัยจะต้องใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพทุกตัวในการประเมินคุณภาพ

2) การประเมินทุกตัวบ่งชี้เป็นการประเมินในรอบปีการศึกษา ยกเว้นตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ซึ่งวิทยาลัยชุมชนอาจเลือกประเมินตามปีงบประมาณก็ได้ในกรณีเช่นนั้นจะต้องระบุให้ชัดเจนและต้องประเมินในรอบปีงบประมาณอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ พ.ศ. ของปีงบประมาณที่ตรงกับปีการศึกษาที่ประเมิน สำหรับตัวบ่งชี้ของ สมศ. ให้ใช้รอบปีตามที่ สมศ.กำหนด

3) การนับจำนวนอาจารย์ประจำ ให้นับระยะเวลาการทำงาน ดังนี้

9 - 12 เดือน	คิดเป็น 1 คน
6 เดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 9 เดือน	คิดเป็น 0.5 คน
น้อยกว่า 6 เดือน	ไม่สามารถนำมานับได้

3.นิยามศัพท์ที่ใช้ในตัวบ่งชี้

ครูประจำ หมายถึง ผู้สอนหรือครูที่เป็นข้าราชการครูของวิทยาลัยชุมชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รวมทั้งพนักงานราชการตำแหน่งอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนและครูอัตราจ้างที่มีสัญญาจ้างตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป

อาจารย์พิเศษ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่สภาวิทยาลัยชุมชนแต่งตั้งให้ทำหน้าที่สอน โดยรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนตลอดรายวิชา (ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป) ในปีการศึกษานั้นอย่างน้อย 1 รายวิชา

บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ให้บริการหรือปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการบริหาร การศึกษา ซึ่งวิทยาลัยชุมชนจะกำหนดตำแหน่งให้มีคุณวุฒิทางการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิของชุมชน หมายถึง ปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์และเป็นที่ยอมรับของชุมชน

ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญา ประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่วิทยาลัยชุมชนจัดขึ้น

ผู้ผ่านการฝึกอบรม หมายถึง ผู้ผ่านการพัฒนาตามหลักสูตรที่พัฒนาทักษะ เสริมสร้างประสบการณ์อาชีพหรือพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามความต้องการของชุมชนในพื้นที่ วิทยาลัยชุมชนตั้งอยู่

วิทยาการฝึกอบรม หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีความรู้เฉพาะทางที่สภาวิทยาลัยชุมชนแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ฝึกอบรมในหลักสูตรพัฒนาทักษะ เสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความต้องการของชุมชนในพื้นที่ที่วิทยาลัยชุมชนตั้งอยู่

คณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน หมายถึง คณะกรรมการที่ประกอบด้วยประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้แทนหอการค้าไทย และกรรมการวิทยาลัยชุมชน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัย ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาของวิทยาลัยที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด
3. กำหนดแนวทาง ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้วิทยาลัยจัดระบบเครือข่าย ในการบริหารการจัดการศึกษา
4. ออกระเบียบและข้อบังคับของสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน และอาจมอบให้ วิทยาลัยเป็นผู้ออกระเบียบและข้อบังคับสำหรับวิทยาลัยนั้นเป็นเรื่องๆ ไปก็ได้
5. พิจารณาเสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกวิทยาลัยต่อคณะกรรมการ การอุดมศึกษา
6. พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่วิทยาลัย
7. ระดมทุนและทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของวิทยาลัย และส่งเสริมการจัดตั้ง กองทุนวิทยาลัยชุมชน
8. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของวิทยาลัย

สภาวิทยาลัยชุมชน หมายถึง คณะกรรมการบริหารงานวิทยาลัยชุมชนที่มาจาก การสรรหา ประกอบด้วย ผู้แทนจากองค์กร หรือจากหน่วยงานในท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ หลากหลายสาขา ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการจัดการศึกษา และเป็นผู้มีอุดมการณ์ ศรัทธาในหลักการของวิทยาลัยชุมชน

สภาวิชาการ หมายถึง องค์คณะบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญงานวิชาการของวิทยาลัยชุมชน ทั้งระบบ มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่สภาวิทยาลัย และผู้อำนวยการวิทยาลัย เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน คุณภาพการศึกษา การเปิดสอนสาขาวิชา การเปิดหลักสูตร และการดำเนินงานของหน่วยจัดการศึกษา

งานวิจัย หมายถึง ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการศึกษาค้นคว้าตามกระบวนการระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับสาขาวิชา เพื่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่หรือเป็นการต่อยอดองค์ความรู้เดิม

งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในบริบทของวิทยาลัยชุมชน หมายถึง งานวิจัย วิจัยสถาบัน วิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) วิจัยชุมชน (Community Research) โดยต้องนำเสนอผ่านผู้ทรงคุณวุฒิของชุมชน

การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง กิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคม ภายนอกวิทยาลัยชุมชน หรือเป็นการให้บริการที่จัดในวิทยาลัยชุมชน หน่วยจัดการศึกษา สถานประกอบการและชุมชน โดยมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการ

อัตลักษณ์ หมายถึง ลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยชุมชนที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาวิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่ง

เอกลักษณ์ หมายถึง ความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่สะท้อนให้เห็นลักษณะโดดเด่นเป็นหนึ่งในสถานศึกษา

แนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์การ ประสบความสำเร็จ หรือสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้นๆ มีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์บันทึกเป็นเอกสารเผยแพร่ให้หน่วยงานภายใน หรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) หมายถึง กลุ่มคนต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบหรืออาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการและความสำเร็จของวิทยาลัยชุมชน ตัวอย่างของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้รับการฝึกอบรม ผู้รับบริการ ผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติงาน คู่ความร่วมมือทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ คณะกรรมการต่างๆ ที่กำกับดูแลวิทยาลัยชุมชนในด้านต่างๆ ศิษย์เก่า นายจ้าง สถาบันการศึกษาอื่นๆ องค์การที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกฎ ระเบียบ องค์การที่ให้การสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ผู้เสียภาษี ผู้กำหนดนโยบาย ผู้ส่งมอบ ตลอดจนชุมชนในท้องถิ่นและชุมชนวิชาการหรือวิชาชีพ

แผนกลยุทธ์ หมายถึง แผนระยะยาวของวิทยาลัยโดยทั่วไปมักใช้เวลา 5 ปี เป็นแผนที่กำหนดทิศทางการพัฒนาวิทยาลัย แผนกลยุทธ์ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม กลยุทธ์ต่างๆ ครอบคลุมทุกภารกิจของวิทยาลัย มีการกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จของแต่ละกลยุทธ์ และค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้ เพื่อวัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามกลยุทธ์ โดยนำแผนกลยุทธ์มาจัดทำแผนดำเนินงานหรือแผนปฏิบัติการประจำปี

แผนปฏิบัติการประจำปี หมายถึง แผนระยะสั้นที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานภายใน 1 ปี เป็นแผนที่ถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อให้มีการดำเนินงานได้จริงตามกลยุทธ์ มีรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องดำเนินการในปีนั้นๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของแผนปฏิบัติการ หรือโครงการหรือกิจกรรม ค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้เหล่านั้น รวมทั้งมีการระบุผู้รับผิดชอบหลักหรือหัวหน้าโครงการ งบประมาณในการดำเนินการรายละเอียดและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน

ระบบและกลไก

ระบบ หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกัน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการอื่นๆ องค์ประกอบของระบบประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

กลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินการอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน

ระบบสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลและการรวบรวมข้อมูลเข้ามาทำการประมวลผล รวมทั้งการวิเคราะห์ เพื่อจัดทำเป็นสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ และนำไปส่งยังผู้ที่มีสิทธิได้รับสารสนเทศเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน การบริหาร หรือการตัดสินใจโดยมีคอมพิวเตอร์ รวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานของระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศในองค์กรมีหลายประเภทในแต่ละประเภทมีได้หลายระบบ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์เฉพาะด้านในการทำงานที่แตกต่างกันออกไป

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุม ดูแลกิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้ยังหมายถึงการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้มีความหมายอย่างกว้างขวาง

กล่าวคือ หากได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึงศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ที่เหมาะสมจะนำมาปรับใช้ในภาครัฐมี 10 องค์ประกอบดังนี้

- 1) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) คือ ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน และมีผลปฏิบัติงานในระดับชั้นนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
- 2) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดี ที่มีการออกแบบกระบวนการการปฏิบัติงานโดยเทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้าน ต้นทุน แรงงาน และระยะเวลา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม
- 3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) คือ การให้บริการที่สามารถ ดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและความแตกต่าง
- 4) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) คือ การแสดงความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้น ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึง ความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ
- 5) หลักความโปร่งใส (Transparency) คือ กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชัดเจนได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมาย ได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม หรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

- 6) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาหรือประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา
- 7) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ การถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่นๆ (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชน ดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบ ในการตัดสินใจ และการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลิตภาพเพื่อผลการดำเนินงานที่ดี ของส่วนราชการ
- 8) หลักนิติธรรม (Rule of Law) คือ การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 9) หลักความเสมอภาค (Equity) คือ การได้รับการปฏิบัติและได้รับการบริการ อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชายหรือหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรมต่างๆ
- 10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) คือ การหาข้อตกลงทั่วไป ภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้ กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้ประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็น ที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้อง โดยเอกฉันท์

4. องค์ประกอบคุณภาพ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยชุมชน

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ (มี 1 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 : กระบวนการพัฒนาแผน

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา (มี 7 ตัวบ่งชี้)

- ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 : ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 : ระดับคุณภาพของผู้สอน
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 : วิทยฐานะของข้าราชการครู
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 : ระบบการพัฒนาคู่มือประจำและบุคลากรสายสนับสนุน
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 : ห้องสมุดอุปกรณ์การศึกษาและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
ในวิทยาลัย และหน่วยจัดการศึกษา
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 : ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน
- ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 : ระบบและกลไกการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะ
ของผู้สำเร็จการศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา (มี 1 ตัวบ่งชี้)

- ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 : กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย (มี 1 ตัวบ่งชี้)

- ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 : ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์บนพื้นฐาน
ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน (มี 1 ตัวบ่งชี้)

- ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 : กระบวนการบริการทางวิชาการให้เกิดประโยชน์

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (มี 1 ตัวบ่งชี้)

- ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 : ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ (มี 4 ตัวบ่งชี้)

- ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 : ภาวะผู้นำของสภาวิทยาลัยชุมชนและผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน
- ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 : การพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้
- ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 : การใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศ
- ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 : ระบบบริหารความเสี่ยง

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ (มี 1 ตัวบ่งชี้)

- ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 : ระบบและกลไกการเงินและงบประมาณ

องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ (มี 1 ตัวบ่งชี้)

- ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 : ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 : กระบวนการพัฒนาแผน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันอุดมศึกษาประเภทหนึ่ง (กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน) มีพันธกิจหลัก คือ การจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพในหลักสูตร อนุปริญญา หลักสูตรประกาศนียบัตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน งานวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาของชุมชน การบริการทางวิชาการต่อชุมชน และมีส่วนร่วม ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชุมชน

การดำเนินงานตามพันธกิจหลักของวิทยาลัยชุมชนจำเป็นต้องมีการกำหนดทิศทางการพัฒนา และการดำเนินงานให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์หรือจุดเน้นอย่างมีคุณภาพ ในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้นวิทยาลัยชุมชนต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ตลอดจนมีการพัฒนาแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ของวิทยาลัยชุมชน

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในวิทยาลัย และได้รับความเห็นชอบจากสภาวิทยาลัยชุมชน โดยเป็นแผนที่เชื่อมโยงกับปรัชญาหรือปณิธาน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565)
2. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ครบทุกพันธกิจ คือ ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะ และวัฒนธรรม
3. มีตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีและค่าเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี
4. มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีครบทุกพันธกิจ
5. มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ 1 ครั้งต่อปี และแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานผลต่อสภาวิทยาลัยชุมชน เพื่อพิจารณา

6. มีการนำผลการพิจารณาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสภาวิทยาลัยชุมชน ไปปรับปรุงแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 หรือ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 : ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : วิทยาลัยชุมชนมีหน้าที่พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และความพร้อมของวิทยาลัย ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการทางด้าน วิชาการและวิชาชีพของชุมชน มีการประเมินหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง มีการวางระบบและกลไกบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป :

1. มีระบบและกลไกการเปิดหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
2. มีระบบและกลไกการปิดหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
3. ทุกหลักสูตรมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
4. มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการประเมินหลักสูตรทุกหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด
5. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรทุกหลักสูตรตามผลการประเมินในข้อ 4

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 : ระดับคุณภาพของผู้สอน

ชนิดตัวบ่งชี้ : ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ผู้สอนของวิทยาลัยชุมชนมี 2 ประเภท คือ ครูประจำของวิทยาลัยชุมชน และอาจารย์พิเศษที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีประสบการณ์ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่สอน และมีการกำหนดให้นักศึกษาประเมิน ความพึงพอใจต่อคุณภาพการสอนของผู้สอนทุกรายวิชาและทุกภาคการศึกษา

เกณฑ์มาตรฐาน :

จำนวนครูผู้สอนในทุกหลักสูตรมีคุณวุฒิการศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรที่จัดการศึกษา โดยเทียบคุณภาพร้อยละ 100 เท่ากับ 5 คะแนน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 : วิทยฐานะของข้าราชการครู

ชนิดตัวบ่งชี้ : ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : วิทยาลัยชุมชนถือเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาตามความต้องการ ของชุมชน และมีความรับผิดชอบที่จะต้องส่งเสริมให้ข้าราชการครูในวิทยาลัยชุมชน ทำการศึกษาวิจัย เพื่อแสวงหาและพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น ดังนั้น การดำรงตำแหน่งวิทยฐานะจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนการปฏิบัติงานดังกล่าวของข้าราชการครู ตามพันธกิจของวิทยาลัยชุมชน

การดำรงตำแหน่งวิทยฐานะของข้าราชการครูของวิทยาลัยชุมชน เป็นไปตาม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 ที่กำหนดให้ ข้าราชการครูของวิทยาลัยชุมชนดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่มีวิทยฐานะ ครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ และครูเชี่ยวชาญพิเศษ

เกณฑ์มาตรฐาน :

ร้อยละของข้าราชการครูที่มีวิทยฐานะตั้งแต่ครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 คิดคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน หากไม่ถึงร้อยละ 75 ให้เทียบบัญญัติไตรยางศ์

หากมีครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ อยู่ในระหว่าง ร้อยละ 5 – ร้อยละ 20 จะเพิ่มอีก 1 คะแนน

หากมีครูชำนาญการพิเศษ ครูเชี่ยวชาญ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ มากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป จะเพิ่มอีก 2 คะแนน

ตัวอย่างการคำนวณ

วิทยาลัยชุมชนมีข้าราชการครูทั้งหมดจำนวน 13 คน เป็นครูชำนาญการ จำนวน 7 คน ครูชำนาญการพิเศษจำนวน 1 คน

วิธีคิด ร้อยละของครูชำนาญการขึ้นไปเทียบกับจำนวนครูทั้งหมด = $(8/13) \times 100 = 61.54$
ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 = 3 คะแนน เทียบ $(61.54/75) \times 3 = 2.46$
ร้อยละของครูชำนาญการพิเศษ = $(1/13) \times 100 = 7.69 = 1$

ดังนั้นคิดค่าคะแนนให้ได้เท่ากับ $2.46 + 1 = 3.46$

หมายเหตุ : 1. ประเมินเฉพาะวิทยาลัยชุมชนที่มีอายุการก่อตั้งเกิน 7 ปีขึ้นไป
2. การนับจำนวนข้าราชการครูให้นับตามปีการศึกษาและนับทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 : ระบบการพัฒนาครูประจำและบุคลากรสายสนับสนุน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจำเป็นต้องมีการบริหารและพัฒนาครูประจำอย่างเหมาะสม ทั้งในด้านเทคนิคการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ และการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยรวมทั้งมีการปรับกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้ผลการเรียนรู้และข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้เรียนนอกจากนั้นยังจำเป็นต้องมีบุคลากรสายสนับสนุนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายของวิทยาลัย

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีแผนการบริหารและการพัฒนาครูประจำและบุคลากรสายสนับสนุน ที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
2. ครูประจำและบุคลากรสายสนับสนุนทุกคนได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองตามแผนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
3. มีการติดตามให้ครูประจำและบุคลากรสายสนับสนุนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
4. มีการจัดสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้ครูประจำและบุคลากรสายสนับสนุนให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีการให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณให้กับครูประจำและบุคลากรสายสนับสนุน และดูแลควบคุมให้ครูประจำและบุคลากรสายสนับสนุนถือปฏิบัติ
6. มีการประเมินผลความสำเร็จของแผนการบริหาร และการพัฒนาครูประจำและบุคลากรสายสนับสนุน
7. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการบริหาร และการพัฒนาครูประจำและบุคลากรสายสนับสนุน

หมายเหตุ : หลักฐานสำหรับการประเมินในเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 4 เช่น ผลการประเมินหรือผลการสำรวจความคิดเห็นของครูประจำและบุคลากรสายสนับสนุนด้านสวัสดิการ การเสริมสร้างสุขภาพที่ดี และการสร้างขวัญกำลังใจหรือหลักฐานเชิงประจักษ์อื่นๆ ที่เชื่อมโยงให้เห็นการทำงานได้ดีขึ้น

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 หรือ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 หรือ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ	มีการดำเนินการ 7 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 : ห้องสมุดอุปกรณ์การศึกษาและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในวิทยาลัยและ หน่วยจัดการศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : นอกเหนือจากการเรียนการสอนวิทยาลัยชุมชนควรจัดบริการด้านกายภาพอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะในเรื่องการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เช่น การบริการด้านงานทะเบียน เป็นต้น นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีสภาพแวดล้อมและการบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา เช่น สิ่งแวดล้อมในวิทยาลัยหรือหน่วยจัดการศึกษา สถานที่เรียนรู้ สถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมการให้บริการด้านอาหารบริการด้านอนามัยเบื้องต้น เป็นต้น

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีการจัดบริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้แก่ให้นักศึกษา เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้
2. มีบริการห้องสมุดของวิทยาลัย มีระบบการสืบค้นสิ่งเรียนรู้ภายในห้องสมุด และมีการให้คำปรึกษาการใช้งานแก่นักศึกษา
3. มีบริการด้านกายภาพที่เหมาะสมและพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษา เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษาหรือมีบริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และมีการติดตามความเหมาะสมความพร้อมด้านกายภาพของหน่วยจัดการศึกษา ห้องเรียนหรือสถานที่เรียนรู้ภายนอก และมีบริการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา (ถ้ามี)
4. มีบริการด้านงานทะเบียนนักศึกษาผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งในวิทยาลัย หน่วยจัดการศึกษา ห้องเรียน หรือสถานที่เรียนรู้
5. มีระบบรักษาความปลอดภัยบริเวณโดยรอบวิทยาลัย และมีการจัดการสาธารณูปโภคภายในวิทยาลัยอย่างน้อยในเรื่องประปา ไฟฟ้า และการจัดการขยะ
6. มีผลการประเมินคุณภาพของบริการในข้อ 1 - 5 ทุกข้อไม่ต่ำกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5
7. มีการนำผลการประเมินคุณภาพในข้อ 6 มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดบริการด้านกายภาพที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 หรือ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 หรือ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ	มีการดำเนินการ 7 ข้อ

หมายเหตุ : เกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 3 หากวิทยาลัยไม่มีหน่วยจัดการศึกษาหรือสถานที่เรียนรู้ภายนอก ไม่ต้องประเมิน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 : ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ มีการจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและยืดหยุ่น โดยการมีส่วนร่วมจากบุคคล สถาบัน หรือชุมชนภายนอก มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของนักศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ต่อความสนใจใฝ่รู้และต่อศักยภาพในการแสวงหาความรู้ของนักศึกษา เช่น การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้จัดทำโครงการหรือสิ่งประดิษฐ์บนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่นักศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชน

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญทุกหลักสูตร
2. ทุกหลักสูตรมีรายละเอียดของรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาตามที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
3. ทุกหลักสูตรมีรายวิชาที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้จัดทำโครงการหรือสิ่งประดิษฐ์บนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่นักศึกษา ท้องถิ่น และชุมชน
4. มีการให้ผู้มีประสบการณ์ทางวิชาการ หรือวิชาชีพจากหน่วยงาน หรือชุมชนภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนทุกหลักสูตร

5. มีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุกรายวิชาทุกภาคการศึกษา โดยผลการประเมินความพึงพอใจ แต่ละรายวิชาต้องไม่ต่ำกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5

6. มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนตามผลการประเมินในข้อ 5 และนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนในรอบถัดไป

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 หรือ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 : ระบบและกลไกการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง คุณสมบัติที่พึงประสงค์ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาประกอบด้วย 2 ส่วน คือ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติของแต่ละหลักสูตร คุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามความต้องการ ของชุมชนผู้ใช้งานหรือสถานประกอบการ ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันตามลักษณะอาชีพ หรือบริบทของผู้ใช้หรือมีลักษณะเพิ่มเติมได้ เช่น การบริหารจัดการ การเป็นผู้รู้ใฝ่เรียน การก้าวทันวิทยาการความสามารถในการประยุกต์ความรู้กับการปฏิบัติงานจริง

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีการสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความต้องการ ของชุมชน ผู้ใช้งานหรือสถานประกอบการ ทุกหลักสูตร ทุกรอบระยะเวลา ตามแผนกำหนดการ ศึกษาของหลักสูตร

2. มีการนำผลจากข้อ 1 มาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลการศึกษา และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามความต้องการของชุมชน ผู้ใช้งาน หรือสถานประกอบการ

3. มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ และงบประมาณที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

4. มีการฝึกงานของนักศึกษาทุกคนในสถานฝึกงานที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และมีระดับผลการเรียนในระดับไม่น้อยกว่า B ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักศึกษาที่ฝึกงาน

5. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามข้อ 3 และข้อ 4

6. มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานจากข้อ 5 มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานในรอบปีต่อไป

7. มีการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา เพื่อให้สามารถศึกษาในระดับอนุปริญญา และนักศึกษาที่เข้าสู่กระบวนการเตรียมความพร้อมดังกล่าว จะต้องมีความเหมาะสมในชั้นปีหนึ่ง รายบุคคล ไม่ต่ำกว่า 2.00

หมายเหตุ เกณฑ์ฯ ข้อ 7 ให้นับเฉพาะนักศึกษาที่เข้าสู่กระบวนการเตรียมความพร้อม และเข้าสอบในปีการศึกษานั้น ๆ

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 หรือ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการครบ ทุกข้อ

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 : กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : วิทยาลัยชุมชน ควรจัดบริการด้านต่างๆ ให้นักศึกษาและศิษย์เก่าอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะในกิจกรรมต่อไปนี้ (1) การบริการด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษาทั้งด้านวิชาการและการใช้ชีวิต (2) การบริการด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ เช่น ศูนย์ยื่นการศึกษา

แหล่งทุนการศึกษาต่อแหล่งทุนในการประกอบอาชีพ การบริการจัดหางาน แหล่งข้อมูล การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวในและนอกวิทยาลัยที่จำเป็น และ (3) การจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพในรูปแบบต่างๆ

วิทยาลัยมีการส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมศิลปะ และวัฒนธรรม

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่ส่งเสริมผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและดำเนินการตามแผนดังกล่าว
2. มีการจัดบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวการใช้ชีวิต รวมทั้งการจัดบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาหรือศิษย์เก่า
3. มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่นักศึกษา
4. มีการส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมและนำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้อย่างน้อย 3 กิจกรรม จากกิจกรรมต่อไปนี้
 - กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ
 - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม
 - กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
 - กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม
5. มีการประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา
6. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 หรือ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย

ตัวบ่งชี้ 4.1 : ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้: วิทยาลัยชุมชนต้องมีการบริหารจัดการงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีกลไกส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ทั้งการสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งทุนวิจัยและการจัดสรรทุนวิจัย การส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะแก่ครูประจำและทีมวิจัย และการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เน้นงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือจากชุมชน

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีระบบและกลไกในการส่งเสริมงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการวิจัยของวิทยาลัยและดำเนินการตามระบบที่กำหนด
2. มีระบบและกลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในชุมชนเกี่ยวข้อง และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
3. มีการนำผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์มาใช้ในการเรียนการสอน
4. มีการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ และให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณการวิจัยแก่ครูประจำ
5. มีการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุนภายนอก เพื่อเป็นทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์
6. มีการติดตามและประเมินผลการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำผลการประเมินไปปรับปรุงการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
การดำเนินการ 1 หรือ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ

องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน

ตัวบ่งชี้ 5.1 : กระบวนการบริการทางวิชาการให้เกิดประโยชน์

ชนิดตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ความสามารถในการให้บริการทางวิชาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพชีวิตบุคคลและชุมชน โดยออกแบบการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการระดับบุคคลชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งมีรูปแบบหลากหลาย ยืดหยุ่นและไม่ทับซ้อนกับหน่วยงานอื่น และสามารถตอบสนองความต้องการทั้งมิติเศรษฐกิจและสังคม มิติการสร้างผู้ประกอบการ การเสริมสร้างรายได้ ความสงบและสันติสุขในชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ ตามศักยภาพและความพร้อมตามจุดเน้นของวิทยาลัยชุมชน พิจารณาได้จาก (1) ประโยชน์หรือผลกระทบของการให้บริการทางวิชาการ (2) การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และ (3) ความรู้ที่เกิดจากการให้บริการทางวิชาการ และการเผยแพร่ความรู้ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีการสำรวจความต้องการของชุมชน เพื่อประกอบการกำหนดทิศทางการจัดทำแผนการบริการทางวิชาการ
2. มีการให้บริการทางวิชาการตามแผนที่กำหนดไว้ในข้อ 1
3. ผู้ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานหรือพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างน้อยร้อยละ 80
4. มีการประเมินประโยชน์หรือผลกระทบของการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน
5. มีการนำผลการประเมินในข้อ 4 ไปปรับแผนหรือกิจกรรมที่ให้บริการทางวิชาการ
6. มีการพัฒนาความรู้ที่ได้จากการให้บริการทางวิชาการและถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน และเผยแพร่สู่สาธารณชน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 หรือ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 : ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : วิทยาลัยชุมชนต้องมีนโยบาย แผนงาน โครงสร้าง และการบริหารจัดการ งานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมทั้งการอนุรักษ์ฟื้นฟูสืบสานเผยแพร่ศาสนา วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการบูรณาการการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน และกิจกรรมนักศึกษา

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
2. มีการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมนักศึกษา
3. มีการเผยแพร่กิจกรรมหรือการบริการด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ต่อสาธารณชน
4. มีการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา
5. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 : ภาวะผู้นำของสภาวิทยาลัยชุมชนและผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการเจริญก้าวหน้าของวิทยาลัยชุมชน คือ คณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน สภาวิทยาลัยชุมชน และผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน หากสภาวิทยาลัยชุมชน และผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน มีวิสัยทัศน์เป็นผู้นำที่ดี มีธรรมาภิบาล รับผิดชอบต่อสังคม รักความก้าวหน้า ดูแลบุคลากรอย่างดี เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา และกำกับดูแลติดตามผลการดำเนินงานของวิทยาลัยชุมชนไปในทิศทางที่ถูกต้อง จะทำให้วิทยาลัยชุมชนเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. สภาวิทยาลัยชุมชนปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และตามนโยบายของคณะกรรมการวิทยาลัยชุมชนอย่างครบถ้วน
2. สภาวิทยาลัยชุมชนมีการประเมินตนเองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดล่วงหน้า
3. ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนมีวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางการบริหารงานที่สอดคล้องกับนโยบายของสภาวิทยาลัย มีการถ่ายทอดไปยังบุคลากรทุกระดับ และเป็นผู้นำในการวางแผนกลยุทธ์
4. ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนมีการกำกับติดตาม และใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการพัฒนาวิทยาลัยชุมชน และประเมินผลการดำเนินงานตามที่มอบหมาย
5. ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนถ่ายทอดความรู้และพัฒนาผู้ร่วมงาน เพื่อให้สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยชุมชนเต็มตามศักยภาพ
6. ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์ของวิทยาลัยชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
7. สภาวิทยาลัยชุมชนประเมินผลการบริหารงานของผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนด้วยหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบริหารงาน

หมายเหตุ : หากจะประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานข้อที่ 6 นั้นต้องแสดงข้อมูลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลครบถ้วนทั้ง 10 ประการตามนิยามศัพท์ที่ระบุไว้

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 หรือ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 หรือ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ	มีการดำเนินการ 7 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 : การพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : มาตรฐานการอุดมศึกษาข้อที่ 3 กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีการสร้างและพัฒนาสังคม ฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งต้องมีการจัดการความรู้เพื่อบูม่งสู่สถาบันแห่งการเรียนรู้ โดยมีการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งมีอยู่ในตัวบุคคลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้วิทยาลัยชุมชนมีส่วนในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีการกำหนดประเด็นความรู้จากท้องถิ่นหรือชุมชน เพื่อนำไปใช้ในการจัดการความรู้
2. มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายตามประเด็นของการจัดการความรู้ที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 1 สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
3. มีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามประเด็นความรู้ที่มาจากเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 1 ในระหว่างกลุ่มเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 2 เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดี
4. มีการรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีจากประเด็นความรู้ในเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 1 อย่างเป็นระบบและเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร
5. มีการนำความรู้หรือแนวปฏิบัติที่ดีจากเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 4 มาปรับใช้ในการจัดการศึกษา หรือการวิจัย หรือการบริการทางวิชาการ

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 : การใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : วิทยาลัยชุมชนควรมีการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหาร และการตัดสินใจที่รองรับกับนโยบายและการวางแผนระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยง กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกเป็นระบบที่ใช้งานได้ ทั้งเพื่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานตลอดจนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาวิทยาลัย

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีคณะทำงานด้านการใช้งานระบบสารสนเทศ
2. มีการวางแผนการฝึกอบรมการใช้งานระบบสารสนเทศ
3. มีการฝึกอบรมการใช้งานระบบสารสนเทศแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ระบบ การลงทะเบียนระบบห้องสมุด ระบบการเรียนการสอนทางไกล เป็นต้น
4. มีการประเมินผลการฝึกอบรมการใช้งานระบบสารสนเทศ และนำผลไปปรับปรุง แผนการฝึกอบรม
5. มีการติดตามและประเมินการใช้งานระบบสารสนเทศ และรายงานผลการประเมิน ให้กับสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 : ระบบบริหารความเสี่ยง

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : เพื่อให้วิทยาลัยชุมชนมีระบบบริหารความเสี่ยง โดยการบริหารและควบคุมปัจจัยกิจกรรม และกระบวนการดำเนินงานที่อาจเป็นมูลเหตุของความเสียหาย (ทั้งในรูปของตัวเงินหรือไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ชื่อเสียงและการฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือความคุ้มค่า) เพื่อให้ระดับความเสี่ยง และขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับและควบคุมได้ โดยคำนึงถึงการเรียนรู้วิธีการป้องกันจากการคาดการณ์ปัญหาล่วงหน้าและโอกาสในการเกิดเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความรุนแรงของปัญหา รวมทั้งการมีแผนสำรองต่อภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้มั่นใจว่าระบบงานต่างๆ มีความพร้อมใช้งานมีการปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการบรรลุเป้าหมายของวิทยาลัยชุมชนตามยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์เป็นสำคัญ

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบริหารความเสี่ยง โดยมีผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนและตัวแทนที่รับผิดชอบพันธกิจหลักของวิทยาลัยชุมชน เป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน
2. มีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างน้อย 3 ด้านตามบริบทของวิทยาลัยชุมชนตัวอย่างเช่น
 - ความเสี่ยงด้านทรัพยากร (การเงินงบประมาณระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคารสถานที่)
 - ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ของวิทยาลัยชุมชน
 - ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
 - ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานเช่นความเสี่ยงของกระบวนการบริหารหลักสูตร ระบบประกันคุณภาพ
 - ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล โดยเฉพาะจรรยาบรรณของอาจารย์และบุคลากร
 - ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก
 - อื่นๆ ตามพันธกิจของวิทยาลัยชุมชน
3. มีการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ใน ข้อ 2

4. มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูงและดำเนินการตามแผน
5. มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และรายงานต่อสภาวิทยาลัยชุมชนเพื่อพิจารณาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
6. มีการนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากสภาวิทยาลัยชุมชนไปใช้ในการปรับแผนหรือวิเคราะห์ความเสี่ยงในรอบปีถัดไป

หมายเหตุ : คะแนนการประเมินจะเท่ากับ 0 หากพบว่าเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้นภายในวิทยาลัยชุมชนในรอบปี การประเมินที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและความปลอดภัยของนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากร หรือต่อชื่อเสียงภาพลักษณ์ หรือต่อความมั่นคงทางการเงินของวิทยาลัยชุมชน อันเนื่องมาจากความบกพร่องของวิทยาลัยชุมชนในการควบคุมหรือจัดการกับความเสี่ยง หรือปัจจัยเสี่ยงที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ โดยมีหลักฐานประกอบที่ชัดเจน

ตัวอย่างความเสี่ยงร้ายแรงที่ให้ผลประเมินเป็นศูนย์ (0) คะแนนเช่น

1. มีการเสียชีวิตและถูกทำร้ายร่างกายหรือจิตใจอย่างรุนแรงของนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากรภายในวิทยาลัย ทั้งๆ ที่อยู่ในวิสัยที่สามารถป้องกันหรือลดผลกระทบในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้แต่ไม่พบแผนการจัดการความเสี่ยงหรือไม่พบความพยายามของวิทยาลัยชุมชนในการระงับเหตุการณ์ดังกล่าว
2. วิทยาลัยชุมชนหรือหน่วยงานเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี อันเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ เช่น คณาจารย์ นักวิจัย หรือบุคลากรขาดจริยธรรม จรรยาบรรณ การไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎกระทรวง และเกิดเป็นข่าวปรากฏให้เห็นตามสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ข่าว online เป็นต้น
3. วิทยาลัยชุมชนหรือหน่วยงานขาดสภาพคล่องในด้านการเงิน เนื่องจากสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชนส่งเงินงบประมาณให้ล่าช้า จนทำให้ต้องปิดหลักสูตรหรือไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ส่งผลกระทบต่อนักศึกษาปัจจุบันที่เรียนอยู่อย่างรุนแรง

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 หรือ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 : ระบบและกลไกการเงินและงบประมาณ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : วิทยาลัยชุมชนจะต้องมีระบบในการจัดหาและจัดสรรเงินอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีแผนกลยุทธ์ทางการเงิน ซึ่งเป็นแผนจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนต่างๆ ที่สามารถผลักดันแผนกลยุทธ์ของวิทยาลัยให้ดำเนินการได้ มีการวิเคราะห์รายได้ค่าใช้จ่ายของการดำเนินงานทั้งจากงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้อื่นๆ ที่วิทยาลัยชุมชนได้รับ มีการจัดสรรงบประมาณและการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างเป็นระบบครบทุกพันธกิจ มีระบบการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ รายงานทางการเงินต้องแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายในทุกพันธกิจ โครงการ กิจกรรม เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สถานะทางการเงินและความมั่นคงของวิทยาลัยชุมชนได้

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีแผนกลยุทธ์ทางการเงินที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของวิทยาลัยชุมชน
2. มีแนวทางจัดหาทรัพยากรทางการเงิน หลักเกณฑ์การจัดสรร และการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้
3. มีงบประมาณประจำปีที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการในแต่ละพันธกิจ และการพัฒนาวิทยาลัยชุมชนและบุคลากร
4. มีการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างเป็นระบบ และรายงานต่อสภาวิทยาลัยชุมชนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
5. มีการนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และวิเคราะห์สถานะทางการเงินและความมั่นคงของวิทยาลัยชุมชนอย่างต่อเนื่อง
6. มีการติดตามการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนด
7. ผู้อำนวยการวิทยาลัยมีการติดตามผลการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามเป้าหมาย และนำข้อมูลจากรายงานทางการเงินไปใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจ

หมายเหตุ : แผนกลยุทธ์ทางการเงินเป็นแผนระยะยาวต้องระบุที่มาและใช้ไปของทรัพยากรทางการเงินของวิทยาลัยชุมชน ที่สามารถผลักดันแผนกลยุทธ์ของวิทยาลัยชุมชนให้สามารถดำเนินการได้ แผนกลยุทธ์ทางการเงินจะสอดคล้องไปกับแผนกลยุทธ์ของวิทยาลัยชุมชน

และควรประเมินความต้องการทรัพยากรที่ต้องจัดหาสำหรับการดำเนินงานตามกลยุทธ์แต่ละกลยุทธ์ และประเมินมูลค่าของทรัพยากรออกมาเป็นเงินทุนที่ต้องการใช้ ซึ่งจะเป็นความต้องการเงินทุนในระยะยาวเท่ากับเวลาที่วิทยาลัยชุมชนใช้ในการดำเนินการให้กลยุทธ์นั้นบังเกิดผล จากนั้นจึงจะกำหนดให้เห็นอย่างชัดเจนถึงที่มาของเงินทุนที่ต้องการใช้ ว่าสามารถจัดหาได้จากแหล่งเงินทุนใด เช่น รายได้ค่าธรรมเนียมการศึกษา งบประมาณแผ่นดินหรือเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินทุนสะสมของหน่วยงาน เงินบริจาคจากหน่วยงานภายนอกหรือศิษย์เก่า หรือวิทยาลัยชุมชนจะต้องมีการระดมทุนด้วยวิธีการอื่นๆ เพิ่มเติม ระยะเวลาของแผนกลยุทธ์ทางการเงินจะเท่ากับระยะเวลาของแผนกลยุทธ์ของวิทยาลัยชุมชน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 หรือ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 หรือ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ	มีการดำเนินการ 7 ข้อ

องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 : ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งวิทยาลัยชุมชนต้องสร้างระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ ประเมิน และพัฒนาการดำเนินงานของวิทยาลัยชุมชนให้เป็นไปตามนโยบายเป้าประสงค์และระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยวิทยาลัยชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัดตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการวัดผลสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน รวมทั้งการรายงานผลการประกันคุณภาพต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน มีการประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และมีนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันแก่สาธารณชนให้มั่นใจได้ว่าวิทยาลัยชุมชนสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพันธกิจและพัฒนาการของวิทยาลัยชุมชน
2. มีการกำหนดนโยบายและให้ความสำคัญเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยสภาวิทยาลัยชุมชน และผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน
3. มีการกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมตามเอกลักษณ์ของวิทยาลัยชุมชน
4. มีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครบถ้วนประกอบด้วย
 - 1) การควบคุม ติดตามการดำเนินงาน และประเมินคุณภาพ
 - 2) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพเสนอต่อสภาวิทยาลัยชุมชน สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกำหนดเวลา
 - 3) การนำผลการประเมินคุณภาพไปทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน
5. มีการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาปรับปรุงการทำงาน และส่งผลให้มีการพัฒนาผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90
6. มีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะจากนักศึกษา ชุมชน และผู้ใช้บริการตามพันธกิจของวิทยาลัย
7. มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างวิทยาลัยชุมชนหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ หรือ ข้อ 2	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 หรือ 5 ข้อ	มีการดำเนินการ 6 ข้อ	มีการดำเนินการ 7 ข้อ

5. การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน

วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันอุดมศึกษาประเภทหนึ่ง (กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน) มีพันธกิจหลักที่สำคัญ 4 ประการคือ 1) การจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ในหลักสูตรอนุปริญญา หลักสูตรประกาศนียบัตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

และการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต 2) งานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน งานวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาของชุมชน 3) การบริการทางวิชาการต่อชุมชน และ 4) การมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชุมชน และมีพันธกิจอย่างน้อย 5 ประการ ที่จะสนับสนุนให้การขับเคลื่อนพันธกิจหลักบรรลุเป้าหมายได้ คือ 1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ 2) กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารและการจัดการ 4) การเงินและงบประมาณ และ 5) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ซึ่งพันธกิจหลักและพันธกิจสนับสนุนจะต้องทำงานเชื่อมโยงบูรณาการทุกเรื่องเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ดังนั้น ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จึงได้กำหนดตัวบ่งชี้ภายในองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา 9 องค์ประกอบ เพื่อให้วิทยาลัยชุมชนใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งสามารถสรุปได้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 องค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน และตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยชุมชน

องค์ประกอบคุณภาพ	จำนวนตัวบ่งชี้			
	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิตหรือผลลัพธ์	รวม
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1	ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 13* และ 14.1*	1+2
2. การจัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2, 2.3 และ 2.5	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.4, 2.6 และ 2.7	ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 1.1, 1.2, 2, 3 และ 11	7+5
3. กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน	-	ตัวบ่งชี้ที่ 3.1	-	1+0
4. การวิจัย	-	ตัวบ่งชี้ที่ 4.1	ตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 4 และ 5	1+2
5. การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน	-	ตัวบ่งชี้ที่ 5.1	ตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 6, 14.2*, 15* และ 16*	1+4
6. การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	-	ตัวบ่งชี้ที่ 6.1	ตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 7	1+1
7. การบริหารและการจัดการ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 7.1, 7.2, 7.3 และ 7.4	ตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 8, 9 และ 10	4+3
8. การเงินและงบประมาณ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 8.1	-	1+0
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	-	ตัวบ่งชี้ที่ 9.1	ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 12	1+1
รวม	3	15	18	18+18

หมายเหตุ: * หมายถึงตัวบ่งชี้ที่ไม่นำมาคำนวณในระบบ CHE QA Online

6. การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 34 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดให้ คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับ ความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติ ดังนั้น จึงมีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา ลงวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2549 ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพ บัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา และมาตรฐานการสร้างและพัฒนาสังคม ฐานความรู้และสังคมการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่าง มีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองโลก มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและ ประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงาน และสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคม ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

2) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบต่อ โดยยึดหลัก คุณธรรมจริยธรรม

3) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพ ของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม

2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและพันธกิจของการอุดมศึกษา อย่างมีคุณภาพ

ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการ การอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระ ทางวิชาการ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพ ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบ และวิธีการต่างๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน

3) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน

ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา การดำเนินงาน ตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง 4 ด้านอย่างมีคุณภาพ โดยมีการประสานความร่วมมือรวมพลัง จากทุกภาคส่วนของชุมชนและสังคมในการจัดการความรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการ ที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้ และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมินและใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการบริหาร จัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร และการเรียนการสอน

2) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ขยายพรมแดน ความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคม และประเทศชาติ

3) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ ของสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่าง สถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้าง ความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคมและประเทศชาติ

4) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ศิลปะ วัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมการเรียนรู้

การแสวงหา การสร้าง และการจัดการความรู้ตามแนวทาง/หลักการ อันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีการแสวง การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้

2) มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่าย และหลักการประสานความร่วมมือร่วมพลัง อันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

ดังนั้น ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จึงสามารถกระจายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน ลงในมาตรฐานการอุดมศึกษา เพื่อให้วิทยาลัยชุมชนใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ การศึกษาภายใน ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 มาตรฐานการอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิตหรือผลลัพธ์	รวม
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	-	-	ตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 1.1, 1.2, 2, 3, 6 และ 7	0+6
2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา	-	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 2.4, 7.1, 7.3, 7.4, 8.1 และ 9.1	ตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 8, 9, 10, 11 และ 13*	7+5
ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2, 2.3 และ 2.5	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.6, 2.7, 3.1, 4.1, 5.1 และ 6.1	ตัวบ่งชี้ สมศ. ที่ 4, 5, 12, 14.1*, 14.2*, 15* และ 16*	10+7
3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้	-	ตัวบ่งชี้ที่ 7.2	-	1+0
รวม	3	15	18	18+18

หมายเหตุ: * หมายถึงตัวบ่งชี้ที่ไม่นำมาคำนวณในระบบ CHE QA Online

7. การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน การดำเนินงานอย่างครอบคลุมและมีสมดุระหว่างมุมมองการบริหารจัดการด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร การเรียนรู้ รวมถึงนวัตกรรม จึงสามารถกระจายตัวบ่งชี้ตามองประกอบ คุณภาพ 9 ด้าน ลงในมุมมองด้านต่างๆ ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 มุมมองด้านการบริหารจัดการที่สำคัญและตัวบ่งชี้ตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ

มุมมองด้านการบริหารจัดการ	ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ ผลิตหรือผลลัพธ์	รวม
1. ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	-	ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 และ 3.1	ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 1.1 1.2, 2 และ 3	2+4
2. ด้านกระบวนการภายใน	2.5	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 2.1, 2.6, 5.1, 6.1, 7.3, 7.4 และ 9.1	-	9+0
3. ด้านการเงิน	-	ตัวบ่งชี้ที่ 8.1	-	1+0
4. ด้านบุคลากร การเรียนรู้ และนวัตกรรม	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2, 2.3	ตัวบ่งชี้ที่ 2.4, 4.1, 7.1, และ 7.2	ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 4, 5, 6, 7, 8, 9,10,11,12,13*,14.1*,14.2*, 15* และ 16*	6+14
รวม	3+0	15	0+18	18+18

หมายเหตุ: * หมายถึงตัวบ่งชี้ที่ไม่นำมาคำนวณในระบบ CHE QA Online

8. การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2551 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา ตามกลุ่มสถาบันที่มีปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจ ในการจัดตั้งที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก 2 ด้าน คือ มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านการดำเนินการ ตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง และกลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มปริญญาเอก

มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก 2 ด้าน และมาตรฐานย่อยอีก มาตรฐานละ 4 ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ด้านกายภาพ

สถาบันอุดมศึกษามีอาคารที่ประกอบด้วยลักษณะสำคัญของอาคารที่ดี มีห้องครบทุกประเภท พื้นที่ใช้สอยในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกประเภท มีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ประจำ จำนวนนักศึกษาในแต่ละหลักสูตร และจำนวนนักศึกษาตามแผนการรับนักศึกษา ตามเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยอาคารโดยประมาณ รวมทั้งต้องจัดให้มีห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐาน มีครุภัณฑ์ประจำอาคาร ครุภัณฑ์การศึกษา และคอมพิวเตอร์จำนวนเพียงพอต่อการจัดการศึกษา

ทั้งนี้อาคารและบริเวณอาคารจะต้องมีความมั่นคง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ หรือความจำเป็นอย่างอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

1.2 ด้านวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติการกิจด้านวิชาการ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถาบันอุดมศึกษา และแผนการผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของประเทศและผู้ใช้บัณฑิตโดยรวม มีหลักประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการบริการ การศึกษาที่ดี สามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันต้องมีการบริหารวิชาการ ที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ทั้งในด้านการวางแผนรับนักศึกษาและการผลิตบัณฑิต การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียนรู้ การประกันคุณภาพ การเรียนการสอน และการพัฒนาปรับปรุงการบริหารวิชาการ

1.3 ด้านการเงิน

สถาบันอุดมศึกษามีความพร้อมด้านการเงิน ทั้งการเงินรวม และงบที่จำแนกตามกองทุน มีแผนการเงินที่มั่นคง เป็นหลักประกันได้ว่าสถาบันจะสามารถจัดการศึกษาได้ตามพันธกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและผู้ใช้บริการอุดมศึกษา สถาบันมีการจัดทำรายงานการเงินที่แสดงถึงการได้มาของรายได้ รายรับ การจัดสรร การใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ และ

ทั่วถึงเป็นธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งการนำรายได้ไปลงทุนภายใต้การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับการใช้เงินทุกประเภท และมีระบบการติดตามตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคลากรทุกระดับ

1.4 ด้านการบริหารจัดการ

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และพันธกิจที่กำหนดไว้ โดยมีสภาสถาบันทำหน้าที่กำกับ นโยบาย การดำเนินการตามแผน การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณและทรัพย์สิน การบริหารสวัสดิการที่จัดให้กับนักศึกษาและบุคลากรทุกระดับ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่กำหนดไว้ มีการเผยแพร่ผลการกำกับ การดำเนินงานของสภาสถาบัน และการบริหารจัดการของผู้บริหารทุกระดับสู่ประชาคมภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน ภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ประกอบด้วย หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า

2) มาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ด้านการผลิตบัณฑิต

สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษา และสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ สถาบันผลิตบัณฑิตได้ตามคุณลักษณะ จุดเน้นของสถาบัน ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีข้อสนเทศที่ชัดเจน เผยแพร่ต่อสาธารณชนในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรม การพัฒนาการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของนักศึกษา

2.2 ด้านการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษา มีการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ และภายใต้จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัยส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงานภายนอกสถาบัน เพื่อให้ได้ผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์ และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในวงกว้างและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน

2.3 ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

สถาบันอุดมศึกษา มีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมเป้าหมายทั้งในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจให้บริการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับสถาบันและระดับบุคคลได้ในหลายลักษณะ อาทิ การให้คำปรึกษา การศึกษาวิจัย การค้นคว้าเพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม การให้บริการอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่างๆ การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่องบริการแก่ประชาชนทั่วไป การให้บริการทางวิชาการนี้สามารถจัดในรูปแบบของการให้บริการแบบให้เปล่า หรือเป็นการให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ให้ผลตอบแทนเป็นรายได้ หรือเป็นข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

2.4 ด้านการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

สถาบันอุดมศึกษา มีการดำเนินการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติทั้งในระดับหน่วยงานและระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ตระหนักถึงคุณค่า เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียะศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องจรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ มีวิถีชีวิตที่ปรารถนาและเรียนรู้วิธีการจัดการวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ไม่พึงปรารถนาได้ สถาบันมีการควบคุมการดำเนินงานด้านนี้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของสถาบัน

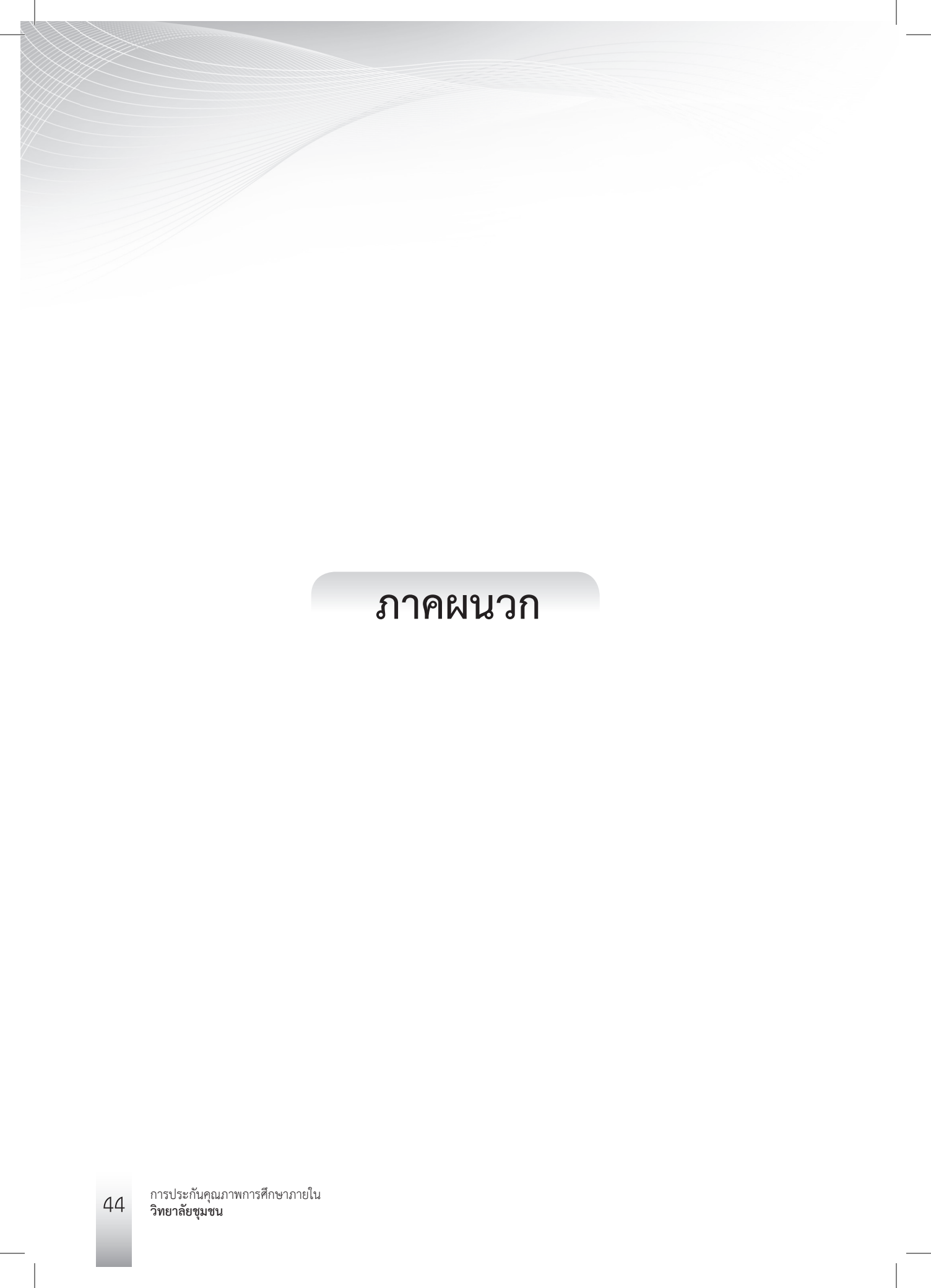
ดังนั้น ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จึงสามารถกระจายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน ลงในมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ย่อยแต่ละด้าน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพภายในของสถาบัน ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน

มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิตหรือผลลัพธ์	รวม
1. มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา (1) ด้านกายภาพ (2) ด้านวิชาการ (3) ด้านการเงิน (4) ด้านการบริหารจัดการ	ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 และ 2.3	- ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.4 และ 2.6 ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 7.1, 7.2 7.3, 7.4 และ 9.1	- ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 11 - ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 8, 9 10, 12, 13, 14.1, 14.2 และ 15	1+0 5+1 1+0 6+8
2. มาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา (1) ด้านการผลิตบัณฑิต (2) ด้านการวิจัย (3) ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม (4) ด้านการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	- - - -	ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 และ 3.1 ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ตัวบ่งชี้ที่ 6.1	ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 1.1, 1.2, (2) และ (3) ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 4 และ 5 ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 6 และ 16 ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 7	2+4 1+2 1+2 1+1
รวม	3	15	18	18 + 18

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553. หน้า 22 - 35
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2552. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2549. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2549.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2551.
- กองบริการการศึกษา, สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2543. มาตรฐานกิจการนักศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานกฤษฎีกา. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 - 2565). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.2552. คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating). กรุงเทพฯ : บริษัท พรีเมียร์ โพร จำกัด
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2552 . คู่มือนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2548. มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหยาบล้อและการพิมพ์
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2549. มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2549. คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทจุดทอง จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2555.คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) วิทยาลัยชุมชน. กรุงเทพฯ
- สำนักงานส่งเสริมวิทยาลัยชุมชน, สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ
- สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. แนวทางการบริหารจัดการวิทยาลัยชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

ภาคผนวก

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน

1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุม เพื่อวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
2. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกหลักสูตร
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังปีการศึกษา
6. มีการทบทวนผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนด ใน มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผล การเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานไว้ใน มคอ.7 ปีที่แล้ว
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียน การสอน
9. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/วิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0
12. ระดับความพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 คะแนนเต็ม 5.0

แบบรายงานผลการประเมิน

ตาราง ส.1 ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ

ประเภทสถาบัน: กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน

ตัวบ่งชี้คุณภาพ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			คะแนนการประเมิน (เกณฑ์ สกอ.)
		ตัวตั้ง	ตัวหาร	ผลลัพธ์ (%หรือสัดส่วน)	
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1					
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1					
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2					
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3					
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4					
ตัวบ่งชี้ที่ 2.5					
ตัวบ่งชี้ที่ 2.6					
ตัวบ่งชี้ที่ 2.7					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 1.1					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 1.2					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 2					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 3					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 11					
ตัวบ่งชี้ที่ 3.1					
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 4					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 5					
ตัวบ่งชี้ที่ 5.1					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 6					
ตัวบ่งชี้ที่ 6.1					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 7					
ตัวบ่งชี้ที่ 7.1					
ตัวบ่งชี้ที่ 7.2					
ตัวบ่งชี้ที่ 7.3					
ตัวบ่งชี้ที่ 7.4					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 8					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 9					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 10					
ตัวบ่งชี้ที่ 8.1					
ตัวบ่งชี้ที่ 9.1					
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 12					

ตาราง ส.2 ผลการประเมินตนเองตามองค์ประกอบคุณภาพ

ประเภทสถาบัน: กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน

องค์ประกอบ คุณภาพ	คะแนนการประเมินเฉลี่ย				ผลการประเมิน (0.00<=1.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน 1.51-2.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุง 2.51-3.50 การดำเนินงานระดับพอใช้ 3.51-4.50 การดำเนินงานระดับดี 4.51-5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก)	หมายเหตุ
	I	P	O	รวม		
องค์ประกอบที่ 1						
องค์ประกอบที่ 2						
องค์ประกอบที่ 3						
องค์ประกอบที่ 4						
องค์ประกอบที่ 5						
องค์ประกอบที่ 6						
องค์ประกอบที่ 7						
องค์ประกอบที่ 8						
องค์ประกอบที่ 9						
เฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ ของทุกองค์ประกอบ						
ผลการประเมิน						

ตาราง ส. 3 ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

ประเภทสถาบัน: กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน

มาตรฐานอุดมศึกษา	คะแนนการประเมินเฉลี่ย				ผลการประเมิน (0.00<=1.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน 1.51-2.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุง 2.51-3.50 การดำเนินงานระดับพอใช้ 3.51-4.50 การดำเนินงานระดับดี 4.51-5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก)	หมายเหตุ
	I	P	O	รวม		
มาตรฐานที่ 1						
มาตรฐานที่ 2 ก						
มาตรฐานที่ 2 ข						
มาตรฐานที่ 3						
เฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ ของทุกมาตรฐาน						
ผลการประเมิน						

ตาราง ส. 4 ผลการประเมินตนเองตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ
ประเภทสถาบัน : กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน

มุมมองด้านการบริหารจัดการ	คะแนนการประเมินเฉลี่ย				ผลการประเมิน 0.00<=1.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน 1.51-2.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุง 2.51-3.50 การดำเนินงานระดับพอใช้ 3.51-4.50 การดำเนินงานระดับดี 4.51-5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก	หมายเหตุ
	I	P	O	รวม		
1. ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย						
2. ด้านกระบวนการภายใน						
3. ด้านการเงิน						
4. ด้านบุคลากร การเรียนรู้ และนวัตกรรม						
เฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ของทุกมุมมอง						
ผลการประเมิน						

ตาราง ป.1 ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้คุณภาพ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			บรรลุเป้าหมาย (/=บรรลุ, X=ไม่บรรลุ)	คะแนน ประเมิน (เกณฑ์ สกอ.)	หมายเหตุ
		ตัวตั้ง	ตัวหาร	ผลลัพธ์ (%หรือ สัดส่วน)			
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1							
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1							
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2							
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3							
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4							
ตัวบ่งชี้ที่ 2.5							
ตัวบ่งชี้ที่ 2.6							
ตัวบ่งชี้ที่ 2.7							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 1.1							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 1.2							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 2							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 3							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 11							
ตัวบ่งชี้ที่ 3.1							
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 4							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 5							
ตัวบ่งชี้ที่ 5.1							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 6							
ตัวบ่งชี้ที่ 6.1							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 7							
ตัวบ่งชี้ที่ 7.1							
ตัวบ่งชี้ที่ 7.2							
ตัวบ่งชี้ที่ 7.3							
ตัวบ่งชี้ที่ 7.4							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 8							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 9							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 10							
ตัวบ่งชี้ที่ 8.1							
ตัวบ่งชี้ที่ 9.1							
ตัวบ่งชี้ สมศ.ที่ 12							

ตาราง ป.2 ผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ

องค์ประกอบ	คะแนนการประเมินเฉลี่ย				ผลการประเมิน 0.00<=1.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน 1.51-2.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุง 2.51-3.50 การดำเนินงานระดับพอใช้ 3.51-4.50 การดำเนินงานระดับดี 4.51-5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก	หมายเหตุ
	I	P	O	รวม		
องค์ประกอบที่ 1						
องค์ประกอบที่ 2						
องค์ประกอบที่ 3						
องค์ประกอบที่ 4						
องค์ประกอบที่ 5						
องค์ประกอบที่ 6						
องค์ประกอบที่ 7						
องค์ประกอบที่ 8						
องค์ประกอบที่ 9						
เฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ ของทุกองค์ประกอบ						
ผลการประเมิน						

ตาราง ป.3 ผลการประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐานอุดมศึกษา	คะแนนการประเมินเฉลี่ย				ผลการประเมิน 0.00<=1.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน 1.51-2.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุง 2.51-3.50 การดำเนินงานระดับพอใช้ 3.51-4.50 การดำเนินงานระดับดี 4.51-5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก	หมายเหตุ
	I	P	O	รวม		
มาตรฐานที่ 1						
มาตรฐานที่ 2 ก						
มาตรฐานที่ 2 ข						
มาตรฐานที่ 3						
เฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ ของทุกมาตรฐาน						
ผลการประเมิน						

ตาราง ป.4 ผลการประเมินตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ

มุมมองด้านการบริหารจัดการ	คะแนนการประเมินเฉลี่ย				ผลการประเมิน 0.00<=1.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน 1.51-2.50 การดำเนินงานต้องปรับปรุง 2.51-3.50 การดำเนินงานระดับพอใช้ 3.51-4.50 การดำเนินงานระดับดี 4.51-5.00 การดำเนินงานระดับดีมาก	หมายเหตุ
	I	P	O	รวม		
1. ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย						
2. ด้านกระบวนการภายใน						
3. ด้านการเงิน						
4. ด้านบุคลากร การเรียนรู้และนวัตกรรม						
เฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ของทุกมุมมอง						
ผลการประเมิน						

คู่มือฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน

หลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีการจัดทำมาตรฐานที่เป็นแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ทั้งในระดับชาติและระดับอุดมศึกษา อาทิ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา การจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการปรับเปลี่ยนมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายใน เพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้พัฒนาตัวบ่งชี้ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน ซึ่งตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดประเภท หรือกลุ่มสถาบันเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งวิทยาลัยชุมชน เป็น กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน ให้ตรงตามพันธกิจและสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ข้างต้น รวมทั้งเชื่อมโยงกับการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงเห็นความจำเป็นในการที่จะพัฒนาบุคลากรในระบบอุดมศึกษารวมทั้งวิทยาลัยชุมชนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้พัฒนาขึ้น รวมถึงการสร้างผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ให้กับวิทยาลัยชุมชนซึ่งมีปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจที่แตกต่างจากกลุ่มสถาบัน การศึกษาอื่น ให้มีแนวปฏิบัติในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ของการอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ของสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา ทั้งนี้เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน ให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยชุมชนมีความเข้าใจ และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในที่พัฒนาขึ้นใหม่
2. เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของวิทยาลัยชุมชนซึ่งเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

3. เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน ภายใต้มาตรฐานการอบรมของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คุณสมบัติผู้เข้ารับการอบรม

1. ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน
2. คณาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาที่เคยทำหน้าที่ผู้ประเมินหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่วิทยาลัยชุมชนแนะนำ
3. ครูประจำ พนักงานราชการของวิทยาลัยชุมชน ที่มีประสบการณ์ทำงานในวิทยาลัยชุมชนไม่น้อยกว่า 3 ปี
4. นักวิชาการศึกษาที่เป็นผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน
5. บุคลากรจากสำนักงานบริหารวิทยาลัยชุมชน

จำนวน รุ่นละจำนวน 40 คน

ระยะเวลาในการฝึกอบรม 3 วัน

โครงสร้างหลักสูตร

ภาคการบรรยายและอภิปราย 5 ชั่วโมง

ภาคการฝึกปฏิบัติ 18 ชั่วโมง

หัวข้อการบรรยาย อภิปราย และการฝึกปฏิบัติ

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา : วิทยาลัยชุมชน

1. หลักการประกันคุณภาพการศึกษา
2. องค์ประกอบคุณภาพ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพ
3. แนวทางการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้และตามจุดเน้นของวิทยาลัยชุมชน
4. หน้าที่ จรรยาบรรณ บทบาทผู้ประเมิน
5. เทคนิคการประเมินคุณภาพและการประเมินคุณภาพของผลการประเมิน
6. การเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
7. การอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้เข้าอบรมและวิทยากร

การฝึกปฏิบัติ

1. ฝึกวิเคราะห์ประเด็นปัญหาจาก SAR และเอกสารหลักฐานอ้างอิง ตลอดจนฝึกวางแผนการประเมินคุณภาพ
2. ฝึกการตรวจเยี่ยมในหน่วยงานที่กำหนด
3. ฝึกสรุปผลการประเมินคุณภาพ เขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

เกณฑ์การประเมินผล

ผู้ที่ถือว่าผ่านการอบรมและเป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน จะต้องผ่านเกณฑ์ดังนี้

1. เข้ารับการฝึกอบรมในภาคบรรยาย อภิปราย ครบเต็มเวลาที่กำหนด
2. เข้ารับการฝึกอบรมในภาคปฏิบัติครบเต็มเวลาที่กำหนด
3. ผ่านการประเมินจากวิทยากร
4. สำหรับผู้ที่ไม่ได้ประสบการณ์เป็นผู้ประเมินคุณภาพ และขึ้นทะเบียนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาก่อนจะต้องรับการฝึกปฏิบัติในการประเมินจริงในวิทยาลัยชุมชนอย่างน้อย 1 ครั้ง

แหล่งฝึกปฏิบัติ

จัดหาวิทยาลัยชุมชนเพื่อเป็นสถานที่สำหรับฝึกปฏิบัติการประเมินคุณภาพ โดยวิทยาลัยที่รับเป็นหน่วยฝึกปฏิบัติจะต้องจัดเตรียมรายงานการประเมินตนเอง (Self – Assessment Report : SAR) ที่สมบูรณ์พร้อมกับ Common Data Set และเอกสารหลักฐานอ้างอิงอื่นๆ ในรูปแบบเอกสารหรือ Diskette พร้อมส่งให้สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ก่อนการฝึกอบรม 2 สัปดาห์

การเตรียมตัวเข้ารับการฝึกอบรม

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับเอกสารเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยชุมชน ไปศึกษาล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน
2. ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม เช่น เอกสารเรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา คู่มือการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยชุมชน เอกสารเกี่ยวกับบริบทของวิทยาลัยชุมชน
3. ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องศึกษารายงานการประเมินตนเอง (SAR) และเอกสาร

อ้างอิงอื่นๆ ของวิทยาลัยชุมชนที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา : วิทยาลัยชุมชน
2. ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการทำหน้าที่ผู้ประเมินคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา : วิทยาลัยชุมชน
3. วิทยาลัยชุมชนมีผู้ประเมินคุณภาพภายในที่มีแนวปฏิบัติในการประเมินคุณภาพภายในที่เป็นมาตรฐานเดียวกันกับผู้ประเมินคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
4. วิทยาลัยชุมชนมีความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก และเกิดวัฒนธรรมคุณภาพในองค์กร

แผนกำหนดการฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน

วัน / เวลา	เช้า	บ่าย
วันที่หนึ่ง	พิธีเปิดการฝึกอบรม การบรรยายในหัวข้อ * การประกันคุณภาพการศึกษา * องค์ประกอบคุณภาพมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพวิทยาลัยชุมชน * แนวทางการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้และตามจุดเน้นของวิทยาลัย * หน้าที่ จรรยาบรรณ บทบาทผู้ประเมิน * เทคนิคการประเมินคุณภาพและการประเมินคุณภาพผลการประเมิน	แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติและมอบหมายงาน * ฝึกวิเคราะห์ประเด็นจาก SAR และข้อมูลพื้นฐาน * ศึกษา SAR และเอกสาร หลักฐานอ้างอิงอื่นๆจากระบบฐานข้อมูลการประกันคุณภาพ (CHE QA Online) * สรุปรายการที่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม * วางแผนการประเมินและตรวจเยี่ยมหน่วยงาน และพบปะกับผู้รับผิดชอบข้อมูล
วันที่สอง	ฝึกปฏิบัติ (ต่อ) * ทบทวนแผนการตรวจเยี่ยมหน่วยงาน * พบผู้บริหารเพื่อฟังการบรรยายสรุปและสัมภาษณ์ผู้บริหาร * ตรวจเยี่ยมหน่วยงานและเก็บข้อมูล	ฝึกปฏิบัติ (ต่อ) * ตรวจเยี่ยมหน่วยงานและเก็บข้อมูล * สรุปงานประจำวัน * การเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน * แต่ละกลุ่มเขียนรายงานสรุปและตัดสินผลเบื้องต้น
วันที่สาม	* การอภิปรายร่วมกันระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม * ประชุมสรุปผลการประเมินคุณภาพรวม * หาข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงาน * เขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพและข้อเสนอแนะ * แต่ละกลุ่มเตรียมการให้ข้อมูลย้อน	* รายงานผลการประเมินแก่ผู้บริหารของหน่วยงานที่ประเมิน * อภิปรายซักถาม * วิทยากรให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม * พิธีปิดการฝึกอบรม

องค์ประกอบคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของวิทยาลัยชุมชน

1. มีกรรมการอย่างน้อย 3 คน ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินคุณภาพภายในของวิทยาลัยชุมชนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. ประธานเป็นผู้ประเมินจากภายนอกวิทยาลัยชุมชน
3. กรรมการอย่างน้อย 1 คน มาจากสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ใช่วิทยาลัยชุมชน

คุณสมบัติ หน้าที่ และจรรยาบรรณของผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน

1. คุณสมบัติของผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

คุณสมบัติทั่วไป

1. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม
2. มีทักษะในการติดต่อสื่อสารอย่างกัลยาณมิตร
3. มีทัศนคติที่กว้างไกล
4. มีความหนักแน่นสุ่มรอบคอบ
5. มีทักษะในการคิดวิเคราะห์
6. มีความเป็นกลาง
7. มีความสนใจที่จะทำประโยชน์ให้แก่วิทยาลัยชุมชนอย่างแท้จริง

2. หน้าที่ของผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

องค์ประกอบของคณะผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ประกอบด้วย ประธาน กรรมการ และเลขานุการ โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

หน้าที่ของประธานคณะผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

1. ศึกษาเอกสารรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จากระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (CHE QA Online)
2. จัดทำกำหนดการตรวจเยี่ยมหน่วยงานร่วมกับคณะผู้ประเมินคุณภาพ โดยการปรึกษารื้อกับผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน
3. กำกับดูแลการตรวจเยี่ยมหน่วยงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

4. ประสานงานการประเมินให้สอดคล้องสัมพันธ์กันไม่ซ้ำซ้อน โดยเฉพาะกรณีที่มีการแยกย้ายกัน ประเมินเฉพาะเรื่อง
5. ร่วมกับคณะผู้ประเมินคุณภาพสรุปผลการประเมินเป็นระยะๆ
6. เป็นประธานพิจารณาผลการประเมินรวบยอด
7. แจ้งผลการประเมินอย่างไม่เป็นทางการด้วยวาจาต่อหน่วยงาน
8. ให้คำแนะนำและชี้ประเด็นสำคัญในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาแก่หน่วยงาน
9. กำกับการจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้อง
10. ร่วมรับผิดชอบผลการประเมินและรายงานการประเมิน

หน้าที่ของคณะผู้ประเมินคุณภาพ

1. ศึกษาเอกสารรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
2. ร่วมกับประธานคณะผู้ประเมินคุณภาพจัดทำกำหนดการตรวจเยี่ยมหน่วยงาน
3. ตรวจเยี่ยมหน่วยงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด
4. ร่วมสรุปผลการประเมินเป็นระยะๆ
5. ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อประธานคณะผู้ประเมินคุณภาพ
6. ร่วมพิจารณาผลการประเมินรวบยอด
7. ร่วมรับผิดชอบผลการประเมินและรายงานการประเมิน

หน้าที่ของเลขานุการ

1. ติดต่อและประสานการประเมินคุณภาพของหน่วยงาน
2. รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะผู้ประเมินคุณภาพ
3. ติดตามการจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา

หมายเหตุ : ในกรณีที่สถานศึกษาและผู้ประเมินอนุญาตให้ผู้สังเกตการณ์ร่วมอยู่ในคณะผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ให้ประธานเป็นผู้กำหนดบทบาทของผู้สังเกตการณ์ และให้ประธานแจ้งบทบาทของผู้สังเกตการณ์แก่สถานศึกษาทราบ โดยขอให้ผู้สังเกตการณ์ยึดถือจรรยาบรรณเช่นเดียวกับผู้ประเมินคุณภาพ

3. จรรยาบรรณของผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

1. มีความซื่อสัตย์ ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากการตรวจเยี่ยมและการประเมิน
2. ไม่นำความลับของข้อมูลไปเปิดเผย
3. มีความอดกลั้น และยืดหยุ่น
4. มีความยุติธรรม รายงานสิ่งที่ค้นพบตามหลักฐานที่ปรากฏ
5. อุทิศเวลาอย่างเต็มที่ตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของงานที่ได้รับมอบหมาย

บทบาทของคณะผู้ประเมิน

การเตรียมการก่อนการตรวจเยี่ยม

1. ผู้ประเมินคุณภาพแต่ละคนศึกษาเอกสารรายงานการประเมินตนเองและเอกสารที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการอุดมศึกษา คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาวิทยาลัยชุมชน เอกสารเกี่ยวกับวิทยาลัยชุมชน เป็นต้น
2. ประธานคณะผู้ประเมินคุณภาพภายในประชุมชี้แจง วัตถุประสงค์ ขอบเขต วิธีการในการประเมินคุณภาพให้คณะผู้ประเมินทราบ พร้อมทั้งร่วมวิเคราะห์ SAR ของหน่วยงาน เพื่อสรุปประเด็น ข้อสงสัย และหาข้อมูลเพิ่มเติมในเบื้องต้น
3. แบ่งหน้าที่ให้ผู้ประเมินแต่ละคนได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียด
4. วางแผนการตรวจเยี่ยม
5. จัดทำตารางการตรวจเยี่ยมเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งให้หน่วยงานทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วันเพื่อให้หน่วยงานสามารถนัดหมายบุคคลที่คณะผู้ประเมินต้องสัมภาษณ์หรือจัดเตรียมเอกสารที่ผู้ประเมินต้องการเพิ่มเติม
6. นัดหมายคณะผู้ประเมินเพื่อลงพื้นที่ในหน่วยงานที่รับประเมิน
7. ประสานงานกับหน่วยงานที่ขอรับประเมินเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ

แนวทางการจัดทำตารางตรวจเยี่ยม

วันที่ 1

- ประชุมร่วมกับคณะผู้บริหารหน่วยงานและบุคลากร
- สัมภาษณ์ผู้บริหาร
- ศึกษาข้อมูลที่ต้องการเพิ่มเติมจากเอกสารโดยตรวจสอบรายละเอียดตัวบ่งชี้

- ลงพื้นที่หาข้อมูลรายละเอียดในประเด็นเฉพาะ
- ประชุมสรุปผลอย่างไม่เป็นทางการของวันที่ 1

วันที่ 2

- ตรวจเยี่ยมตามแผนประเมินที่ระบุไว้
- หาข้อมูลหลักฐานในพื้นที่ปฏิบัติการ และผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่
- ตรวจสอบเอกสารในพื้นที่
- สัมภาษณ์ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ศิษย์เก่าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ
- ตรวจสอบห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ฯลฯ
- ประชุมคณะผู้ประเมินและสรุปผลอย่างไม่เป็นทางการของวันที่ 2

วันที่ 3

- หาข้อสรุป แต่ละตัวบ่งชี้องค์ประกอบและมาตรฐานการอุดมศึกษา
- พบผู้บริหารหรือลงพื้นที่เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม (หากจำเป็น)
- ประชุมปรึกษาหารือคณะผู้ประเมินเพื่อสรุปผล
- ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่ได้รับการประเมินเพื่อรายงานผลการประเมินขั้นต้นด้วยวาจา

การดำเนินการระหว่างการตรวจเยี่ยม

1. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับหน่วยงานเพื่อทราบวัตถุประสงค์ของการประเมิน และสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ประเมิน ผู้บริหาร และบุคลากรของหน่วยงาน

รายละเอียดของการประชุมชี้แจงประกอบด้วย

- 1.1 ประธานแนะนำคณะผู้ประเมินและแจ้งวัตถุประสงค์ในการประเมินคุณภาพภายใน
- 1.2 หน่วยงานแนะนำคณะผู้บริหาร และสรุปรายงานผลการประเมินตนเองในภาพรวมของแต่ละองค์ประกอบ ตลอดจนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา แผนและเป้าหมายการพัฒนาในปีต่อไป
- 1.3 ประธานแจ้งตารางการประเมินและชี้แจงวิธีการประเมินให้หน่วยงานเข้าใจให้ชัดเจน เช่น ประเมินจากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตการทำงาน

- 1.4 คณะผู้ประเมิน ขอความอนุเคราะห์สิ่งอำนวยความสะดวกจากหน่วยงาน เช่น ห้องประชุม ห้องทำงาน ผู้ประสานงานในพื้นที่ คอมพิวเตอร์ Internet และ LCD Projector เป็นต้น
2. พบผู้บริหารเพื่อสัมภาษณ์ขั้นต้นเกี่ยวกับปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินงานของผู้บริหารและอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินการบริหารจัดการของผู้บริหาร
3. ตรวจสอบเอกสารอ้างอิงในแต่ละตัวบ่งชี้เพิ่มเติมจากการศึกษาขั้นต้นที่ได้ศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารรายงานการประเมินตนเอง และเอกสารที่เกี่ยวข้อง หากเอกสารในส่วนใดที่คณะผู้ประเมินพบประเด็นที่มีข้อสงสัยหรือต้องการหาข้อมูลเพิ่มเติมสามารถตรวจสอบจากเอกสารข้อมูลสถิติ อื่นๆที่หน่วยงานจัดเตรียมไว้
4. ตรวจเยี่ยมหน่วยงานย่อยต่างๆ ในพื้นที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
5. สรุปผลการประเมินในแต่ละวันเพื่อทราบความคืบหน้าของการประเมินร่วมปรึกษาหารือในประเด็นที่ไม่แน่ใจ เพื่อให้สรุปผลการรายงานมีความชัดเจนยิ่งขึ้น การเขียนรายงานควรให้ผู้ประเมินแต่ละคนร่างรายงานตามที่ได้รับมอบหมายและนำข้อมูลมาสังเคราะห์ร่วมกัน โดยมีการทบทวนอภิปรายจนได้ข้อสรุปร่วมกัน
6. พบผู้บริหารเพื่อขอความคิดเห็นหรือยืนยันข้อมูลบางประเด็น
7. รายงานผลการประเมินขั้นต้นอย่างไม่เป็นทางการ โดยเชิญผู้บริหารหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมรับฟังผลการประเมิน
การรายงานผลควรประกอบด้วยเนื้อหาและขั้นตอนดังนี้
 - 7.1 ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือและให้ความอนุเคราะห์ระหว่างกาประเมินคุณภาพภายใน
 - 7.2 ย้ำถึงวัตถุประสงค์ในการประเมินคุณภาพภายใน
 - 7.3 ประธานนำเสนอผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบ พร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะและให้คณะผู้ประเมินให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้
 - 7.4 ประธานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายในในภาพรวมของหน่วยงาน

การดำเนินการภายหลังการตรวจเยี่ยม

1. วิเคราะห์และสรุปผลการประเมินเพื่อเขียนรายงาน
2. เขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโดยยึดหลักเกณฑ์ดังนี้
 - 2.1 การเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพการภายในจะต้องสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและหาหลักฐานประกอบ พร้อมทั้งมีการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวบ่งชี้อย่างครบถ้วน
 - 2.2 การเขียนรายงานจะต้องเป็นการเขียนตามสภาพข้อเท็จจริง โดยสรุปประเด็นสั้นๆ ได้ความชัดเจนพร้อมทั้งอ้างอิง
 - 2.3 รายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วยรายงานคณะกรรมการผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน วิธีการประเมิน ผลการประเมิน จุดเด่น วิธีปฏิบัติที่ดี จุดที่ควรปรับปรุง รายการประกอบ ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาหน่วยงาน
 - 2.4 ส่งรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของหน่วยงานให้กับผู้เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

แบบรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัยชุมชน

1. รายงานคณะกรรมการผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน (พร้อมลายเซ็น)
2. บทนำ : สรุปข้อมูลพื้นฐานของวิทยาลัยชุมชน
3. วิธีการประเมิน
 - 3.1 การวางแผนการประเมิน
 - การเตรียมการและวางแผนก่อนการตรวจเยี่ยม
 - การดำเนินการระหว่างการตรวจเยี่ยม
(การศึกษาเอกสาร/เยี่ยมชมสภาพจริง/การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)
 - การดำเนินการหลังตรวจเยี่ยม
 - 3.2 วิธีการตรวจสอบความถูกต้อง/ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

4. ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้
5. ผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษา
 - 5.1 สรุปผลการประเมิน
 - 5.2 จุดอ่อน จุดแข็งและข้อเสนอแนะของแต่ละองค์ประกอบและมาตรฐาน
(ระบุจุดเด่น วิธีปฏิบัติและผลการดำเนินงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี หรือนวัตกรรมที่สร้างขึ้น ตลอดจนเงื่อนไขของความสำเร็จระบุจุดที่ควรพัฒนา พร้อมสาเหตุของปัญหาและข้อเสนอแนะ)
6. ภาคผนวก
 - ตารางการตรวจเยี่ยม
 - บันทึกภาคสนาม

คณะอนุกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน

ประธานอนุกรรมการ	นางวราภรณ์ สีหนาท
อนุกรรมการ	ศาสตราจารย์ชัย จาตุรพิทักษ์กุล รองศาสตราจารย์ศรีสมรัักษ์ อินทุจันทร์ยง ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดา งามสุทธิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ อัครประถมพงค์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปราณี พรรณวิเชียร นายนิยม ชูชื่น นายวีระชัย กวีธีระวัฒน์ นางกรรณิกา สุภาภา ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน นายชาญวิทย์ โตธนะคุณ นางสาววรรณิ์ สิงโตนาท นางสาวนุชนภา รื่นอบเชย
อนุกรรมการและเลขานุการ	นางสาวจันทร์ลดา ยิ้มรุ่งเรือง
ผู้ช่วยเลขานุการ	นางสาวนพรัตน์ ประสาทเขตการณ นางสาวเกศศิริรินทร์ เลิศไกร

คณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยชุมชน

ประธานอนุกรรมการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปราโมทย์ เบญจกาญจน์
รองประธานอนุกรรมการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ จรรย์านุกูล
อนุกรรมการ	รองศาสตราจารย์นินนาท โอฬารวรวิ รองศาสตราจารย์ศรปราชญ์ ธโนศวรยางค์กูร รองศาสตราจารย์คนองยุทธ์ กาญจนกุล รองศาสตราจารย์รังสรรค์ ประเสริฐศรี รองศาสตราจารย์บวร ปภัสราทร

	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ สติรยากร
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรานี พรรณวิเชียร
	นายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ
	นายวีระชัย กวีธีระวัฒน์
	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา/ ผู้แทน
	ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน
อนุกรรมการและเลขานุการ	เจ้าหน้าที่สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน
ผู้ช่วยเลขานุการ	เจ้าหน้าที่สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน

คณะกรรมการวิทยาลัยชุมชน

ประธานกรรมการ	นายกฤษณพงศ์ กีรติกร
กรรมการ	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
	เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
	เลขาธิการสภาการศึกษา
	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
	อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
	ผู้แทนหอการค้าไทย
	นายชุมพล พรประภา
	นายปรีชา ส่องวัฒนา
	นายพงษ์ศักดิ์ พยัณวิเชียร
	ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์
	นายศุภชัย พงศ์ภคเคียร
	นางสิริกร มณีรินทร์
	นายอุดร ตันติสุนทร
	ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชน

กรรมการและเลขานุการ

ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา

ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิก

รองประธานกรรมการ

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กรรมการ

ศาสตราจารย์ดร.เกรียงศักดิ์ บุญเกียรติ

ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์

รองศาสตราจารย์วรากรณ์ สามโกเศศ

รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสุนันทา พรหมบุญ

นายกฤษฎพงษ์ กิรติกร

นายถนอม อินทรกำเนต

นายพานิช เหล่าศิริรัตน์

กรรมการและเลขานุการ

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ซึ่งดูแลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้ช่วยเลขานุการ

เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

คณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานการอุดมศึกษา

ประธานอนุกรรมการ

ศาสตราจารย์วิชัย รวีตระกูล

รองประธาน

ศาสตราจารย์กิตติคุณสมหวัง พิธิยานุวัฒน์

นายถนอม อินทรกำเนต

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อนุกรรมการ

ศาสตราจารย์ลิขิต อีระเวคิน

ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิก

ศาสตราจารย์สุวิมล ว่องวาณิช

ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ ฐานีพานิชกุล

รองศาสตราจารย์สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ

รองศาสตราจารย์ก้องกิติ พูลสวัสดิ์

รองศาสตราจารย์วิเชียร ชูติมาสกุล

อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้ช่วยเลขานุการ

รองศาสตราจารย์อริคม ฤกษ์บุตร
พลตำรวจตรีชุมศักดิ์ พงษ์พานิช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนาฤทธิ์ เศรษฐกุล
ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา
เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษา

ประธานกรรมการ
กรรมการ

รองศาสตราจารย์ คุณหญิงสมณทนา พรหมบุญ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เลขาธิการสภาการศึกษา
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายชวลิต หมีนุช
พลตำรวจเอก ชาญวุฒิ วัชรพุก
พลตำรวจตรี ชุมศักดิ์ พงษ์พานิช
ศาสตราจารย์นักสิทธิ คุ้มณาชัย
ศาสตราจารย์ปรีชา เกาทอง
ศาสตราจารย์วิชัย ธีวระกุล
ศาสตราจารย์ลิขิต ธีวเรณิน
ศาสตราจารย์วีระศักดิ์ จงสู่วิวัฒน์วงศ์

ศาสตราจารย์ศักดิ์ดา ธานีติกุล
รองศาสตราจารย์ศิโรจน์ ผลพันธิน
ศาสตราจารย์กิตติคุณสมหวัง พิธิยานุวัฒน์
นายสว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์
ศาสตราจารย์สุนทร บุญญาธิการ
รองศาสตราจารย์อานนท์ เทียตรง

กรรมการผู้แทนองค์กรเอกชน

นายวิทยา เจียรพันธุ์

กรรมการผู้แทนองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

นายอรรถพร สุวัจน์เดชา

กรรมการผู้แทนองค์กรวิชาชีพ

รองศาสตราจารย์สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ

กรรมการและเลขานุการ

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2559